

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V і XV Нацыянальных конкурсаў друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыях «Найлепшая шматтыражная газета», «Найлепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

26 лютага 2026 года, №2 (2906)

НОВАЯ ЛАБАРАТОРЫЯ ДЛЯ БІЯЛАГІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА БДУ: ПОЎНЫ ЦЫКЛ ДАСЛЕДАВАННЯЎ БЯЛКУ НА АДНОЙ ПЛЯЦОЎЦЫ

На біялагічным факультэце БДУ адкрылася ўнікальная лабараторыя структурнай і функцыянальнай біялогіі бялку – першая ў краіне комплексная пляцоўка, якая дазваляе праводзіць поўны цыкл даследаванняў бялковых малекул. Новае падраздзяленне злучыць адукацыйны працэс з перадавой навукай і рэальнай вытворчасцю. Лабараторыя аснашчана інавацыйным абсталяваннем, якое дазволіць студэнтам і навукоўцам не толькі атрымліваць і аналізаваць бялкі, але і дэтальна вывучаць іх структуру, дынаміку і механізмы ўзаемадзеяння на малекулярным узроўні. Яе стварэнне адкрывае магчымасці для падрыхтоўкі спецыялістаў сусветнага ўзроўню, рэалізацыі сумесных праграм з замежнымі партнёрамі і для распрацоўкі новых біятэхналагічных прадуктаў – ад вакцын да лекавых прэпаратаў, запатрабаваных у медыцыне, сельскай гаспадарцы і экалогіі.

На ўрачыстым адкрыцці рэктар універсітэта **Андрэй Кароль** назваў новае падраздзяленне важным звяном, якое аб'ядноўвае адукацыю, навуку і вытворчасць. Па яго словах, лабараторыя дазваляе заяўляць пра паўнаўважаны запуск айчыннай біятэхналагічнай школы на базе БДУ.

– Гэта было б немагчымым без непасрэднага ўдзелу нашага Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі і яго валявога рашэння. Вялізная падзяка кіраўніку дзяржавы за ўцягнутасць і неабякавасць да стварэння ўнікальнага навукова-адукацыйнага, інтэлектуальнага цэнтра, дзе нашы студэнты змогуць рэалізавацца як спецыялісты і вывесці біялагічную навуку на абсалютна новы ўзровень.

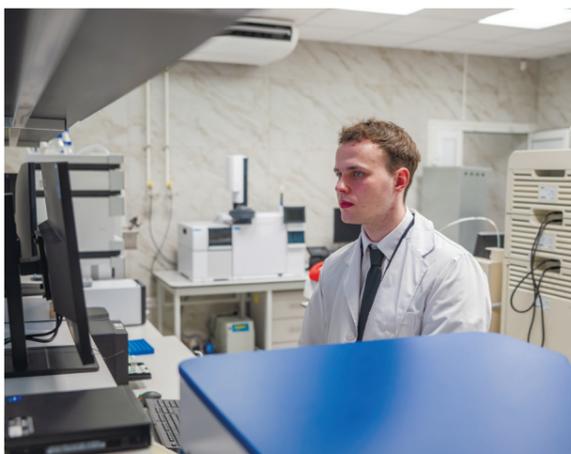
Пры аснашчэнні лабараторыі выкарыстоўваўся вопыт кітайскага ўніверсітэта-партнёра. Новае абсталяванне дапаможа як студэнцкім даследаванням, так і пры напісанні дысертацыйных прац.

Асобную ўдзячнасць рэктар выказаў намесніку старшыні Усебеларускага народнага сходу **Аляксандру Косінецу** за падтрымку ідэі і фарміраванне цэласнай канцэпцыі лабараторыі.

Выступаючы на цырымоніі адкрыцця, Аляксандр Косінец падкрэсліў, што развіццё біяіндустрыі – пытанне нацыянальнай бяспекі і якасці жыцця грамадзян. Ён назваў адкрыццё лабараторыі першым этапам маштабнага навукова-тэхнічнага праекта.

– Унікальнасць лабараторыі ў тым, што яна адзіная на постсавецкай прасторы. Акрамя таго, у БДУ ствараецца навукова-адукацыйны цэнтр эксперыментальнай біялогіі. У наступным годзе ў нас будзе навукова-даследчы цэнтр, у якім размесціцца самае сучаснае абсталяванне, што дазваляе вывучаць бялок, яго структуру, ажыццяўляць у далейшым генныя мадыфікацыі; на практыцы – атрымліваць генна-мадыфікаваныя арганізмы, вакцыны, новыя лекавыя сродкі, біялагічна актыўныя рэчывы і многае іншае, што забяспечвае эфектыўнае развіццё біяіндустрыі Беларусі, нацыянальную бяспеку дзяржавы.

Галоўны ўрач Рэспубліканскага клінічнага медыцынскага цэнтра Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Беларусі, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццём **Ірына**

Абельская ахарактарызавала новую пляцоўку як высокатэхналагічны цэнтр, які адкрывае шырокія перспектывы для аховы здароўя, сельскай гаспадаркі і экалогіі. Яна падкрэсліла важнасць практычнага выкарыстання лабараторыі:

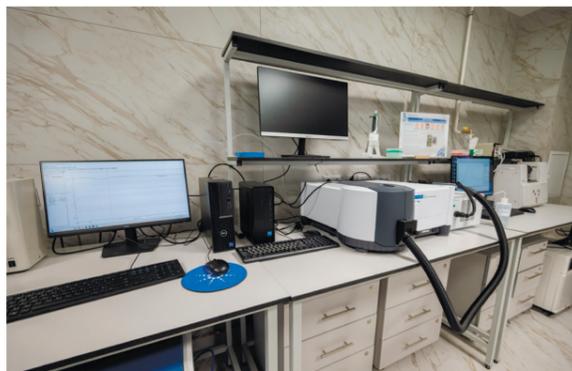
– Я хацела б зрабіць акцэнт на тым, што сённяшняе адкрыццё – цудоўнае супадзенне інтарэсаў студэнтаў, прафесарска-выкладчыцкага складу, кіраўнікоў інстытутаў Нацыянальнай акадэміі навук, Міністэрства адукацыі і, вядома, тых навукоўцаў, якія чакаюць гэтай падзеі. Бо дзяржаўныя інтарэсы маюць на мэце рэалізацыю як навуковага, адукацыйнага развіцця, так і практычнага прымянення, што надзвычай важна для нашай краіны. Падзея дапаможа шырока паглядзець на ахову здароўя, сельскую гаспадарку, экалогію, навуковыя распрацоўкі. Каб лабараторыя не стала музейным экспанатам, працаваць тут трэба кругласутачна. І тады вынік абавязкова будзе.

Уладзімір Каранік, старшыня прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук, адзначыў, што дзяржава заўсёды надавала асаблівую ўвагу якасці адукацыі.

– Павышэнне ўзроўню і якасці адукацыі, адкрыццё інавацыйных лабараторый, новыя магчымасці для студэнтаў – усё гэта не толькі спрыяе падрыхтоўцы высокапрафесійных кадраў для рэальнага сектара эканомікі, але і дапамагае нашай таленавітай, крэатыўнай моладзі рэалізаваць патэнцыял даследчыка.

З прывітальным словам выступіў і **Аляксандр Бахановіч**, першы намеснік міністра адукацыі.

– Я ўпэўнены, што ўнікальная лабараторыя бялку, якую мы адкрываем, стане цэнтрам для павышэння якасці адукацыі, новых навуковых дасягненняў і будзе працаваць перш за ўсё на карысць нашай краіны.

Працяг. Пачатак на стар. 1

Лабараторыя з'яўляецца адзінай у Беларусі комплекснай платформай, якая дазваляе праводзіць поўны цыкл даследаванняў бялку – ад атрымання да дэталёвага аналізу структуры і функцыі. Варта адзначыць, што студэнты-біёлагі ўжо прадэманстравалі гэтым першым вынікі працы на найноўшым абсталяванні, прадставіўшы свае даклады.

Стварэнне лабараторыі прадэксправана задачамі

сумеснай адукацыйнай праграмы БДУ і Пекінскага ўніверсітэта ў сферы біятэхналогій. Тут студэнты асвоіць культываванне клетак, сінтэз бялку ў стэрыльных умовах і кланаванне генаў. Асаблівасць лабараторыі – падыход, які аб'ядноўвае мікрабіялогію, біяінжынераў, біяхімікаў і біятэхналагаў, што спрыяе фарміраванню навыкаў каманднай працы.

Важнасць такога міждысцыплінарнага і міжнароднага супрацоўніцтва падкрэсліў Аляксандр Коцінец:

– Гэты праект дазволіць кансалідаваць перадавых навукоўцаў нашай краіны, стварыць магутную навукова-педагагічную школу, ажыццяўляць трансфер ведаў і навуковых дасягненняў паміж БДУ і Пекінскім універсітэтам, а таксама атрымаць новыя эксперыментальныя біяэкзэмпляры і ўкараніць іх у практычную дзейнасць праз стварэнне генна-мадыфікаваных арганізмаў, вакцын, лекавых прэпаратаў.

Пра важнасць малекул бялку, якія даследуюцца ў лабараторыі, распавёў **Алег Баранаў**, акадэмік-сакратар аддзялення біялагічных навук НАН Беларусі, якое з'яўляецца адным з асноўных заказчыкаў кадраў для выпускнікоў біялагічнага факультэта:

– Да гэтай малекулы прыкавана самая пільная ўвага. Можна сказаць, што яна нумар адзін у жывым арганізме. З такіх малекул пабудаваны ўсе цэлы жывыя арганізмаў: раслін, жывёл, мікраарганізмаў. З іншага боку, асаблівая функцыя малекул бялку – кантраляваць усе хімічныя рэакцыі ў нашых арганізмах: любы працэс росту, развіцця, устойлівасці да хвароб.

Як адзначыў рэктар БДУ Андрэй Кароль, інавацыйная лабараторыя стане важным крокам у развіцці айчынай біялогіі і забеспячэнні інтэлектуальнага суверэнітэту краіны. Акрамя таго, ён нагадаў пра маштабнае будаўніцтва Цэнтра біялогіі БДУ. Для гэтых мэт узводзіцца навучальна-лабараторны корпус, які аб'яднае сучасныя аўдыторыі, віварый і аранжарэю ў адзіны навукова-адукацыйны комплекс.

– Пасля заканчэння ўсіх будаўнічых работ, аснашчэння абсталяваннем будзе створаны Цэнтр біялогіі, які аб'яднае ўсе наяўныя і ў перспектыве пабудаваныя карпусы, віварый, аранжарэю ў адзіную ўнікальную навукова-адукацыйную структуру, – дадаў кіраўнік ВНУ, удакладніўшы, што заняткі ў новым корпусе пачнуцца ў 2027/2028 навучальным годзе.

Адзін з вынікаў адкрыцця лабараторыі – сціранне межаў паміж тэорыяй і практыкай. Цяпер будучыя біёлагі, біяхімікі і біяінжынеры праходзяць шлях ад студэнцкай лавы да навуковага эксперыменту ва ўмовах, набліжаных да рэальных даследчых цэнтраў. Такі падыход гарантуе, што са сцен БДУ выйдучы не проста дыпламаваныя спецыялісты, а гатовыя даследчыкі і стваральнікі новых тэхналогій, здольныя вырашаць найскладанейшыя задачы сучаснасці.

Марыя КАРКВЕЛІС

ДАР'Я БУЛАТ: ВУЧЭННЕ МАСТАЦТВУ ЖЫЦЬ

Наша гераіня з дзяцінства закаханая ў свет прыроды і бачыць у сваёй прафесіі шлях да вырашэння галоўнага, па словах Бернарда Шоу, пытання чалавечтва: як навучыцца жыць на зямлі годным чынам? Яе шлях ад школьнага ляснацтва да ўніверсітэцкай лабараторыі і ўласнага праекта масажнага алею – гэта гісторыя пра тое, як дзіцячая цікаўнасць можа перарасці ў свядомаму місію.

Дар'я Булат – студэнтка трэцяга курса біялагічнага факультэта, якая вывучае біятэхналогію. Для яе гэты кірунак не проста дысцыпліна, а сінтэз ведаў пра жывыя сістэмы і практычныя тэхналогіі, прызваныя вырашаць самыя актуальныя экалагічныя, медыцынскія і сельскагаспадарчыя задачы. Магчыма, яе погляд афарбаваны рамантызмам, але менавіта гэта дазваляе бачыць у прафесіі глыбокі сэнс:

– Мне вельмі падабаецца даслоўны пераклад тэрміна «біятэхналогія» (ад стар.-грэч. *βίος* – жыццё; *-techné* – мастацтва, майстэрства, уменне; *-logos* – паняцце, вучэнне) – вучэнне мастацтву жыць, – дзеліцца Дар'я.

Гэты падыход пераклікаецца са словамі Бернарда Шоу, якія аднойчы сталі эпіграфам да яе школьнай працы: «Цяпер, калі мы навучыліся лётаць у паветры, як птушкі, плаваць пад вадой, як рыбы, нам не хапае толькі аднаго: навучыцца жыць на зямлі, як людзі». У распаўсюджванні біятэхналогій яна бачыць ключ да

пераадолення многіх сучасных праблем, бо кожнаму ёсць чаму павучыцца ў прыроды і ў навуцы.

Шлях да ўніверсітэта пачаўся даволі даўно: шматгадовы досвед у школьным ляснацтве, праекты па біярэмедыяцыі вадаёмаў і мікарызацыі хвоі, актыўны ўдзел у канферэнцыях і экалагічных злётах сфарміравалі цвёрдае жаданне звязаць жыццё з біялогіяй. Выбар факультэта быў свядомым – менавіта тут Дар'я адчула магчымасць ператварыць ідэі школьных даследаванняў у сур'ёзныя навуковыя працы. Сам працэс паступлення запамінаўся не толькі хвалюючымі экзаменамі, але і асаблівай атмасферай сярод абітурыентаў:

– Людзі ў чэргах у прыёмную камісію вельмі хутка ператвараліся ў маленькую навуковую супольнасць: мы абмяркоўвалі не толькі балы і дакументы, але і любімыя аб'екты даследавання – лес, глебы, мікраарганізмы. Менавіта тады я востра адчула, што пераходжу ў асяроддзе «сваіх» людзей, для якіх нармальна спрацаваць пра грыбы ці пустазелле паміж падачай заявак, – успамінае дзяўчына.

Самы яркі дзень студэнцтва настаў, калі яна ўпершыню перайшла парог універсітэцкай лабараторыі як паўнапраўная студэнтка. У той момант усе дзіцячыя і школьныя эксперыменты – ад першых наўных даследаў да праектаў у Нацыянальным дзіцячым тэхнапарку – склаліся ў адзіную, асэнсаваную траекторыю. Біятэхналогія канчаткова перастала быць абстрактнай марай і набыла рысы рэальнай прафесіі.

Яшчэ ў школе даследчая актыўнасць Дар'і была адзначана сямю дыпламамі абласнога і трыма дыпламамі рэспубліканскага ўзроўню, а таксама прэміяй спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Першапачатковая радасць і гонар ад гэтай узнагароды з часам трансфармаваліся ў пачуццё адказнасці. Дзяўчына стала выразней усведамляць маштаб праблем, якімі займалася, і разумець, што для іх рэальнага вырашэння неабходны значна больш глыбокія веды, сучаснае абсталяванне і каманда прафесіяналаў.

Любоў да біялогіі прыйшла натуральна, бо ў сям'і Дар'і дзед быў лесаводам, тата – аграномам, а мама – настаўніцай біялогіі. Жывы свет заўсёды быў блізка: яшчэ ў два гады яна пасадзіла сваё першае дрэва.

Сярод шматлікіх праектаў Дар'і Булат асабліва вы-

лучаюцца школьныя даследаванні па біярэмедыяцыі штучных вадаёмаў і мікарызацыі сеянцаў хвоі звычайнай. Яны дазволілі перайсці ад тэорыі да практыкі, убачыўшы ў экалагічных праблемах канкрэтныя задачы, якія вырашаюцца біялагічнымі метадамі. Знакавым стаў і дослед у Нацыянальным дзіцячым тэхнапарку, дзе быў выкананы праект па атрыманні ледзяноў для горла на аснове лісця эўкаліпту. Гэтая праца, прадстаўленая на канферэнцыі ў БДТУ, наглядна паказала патэнцыял раслін як крыніцы для самых розных прэпаратаў і дала каштоўны навык давадзення ідэі да працоўнага рататыпа.

Лягічым працягам стаў уласны праект TENERITAS – распрацоўка масажнага алею з тэрапеўтычным эфектам на аснове дзікарослых раслін Беларусі. У 2025 годзе гэты праект быў прадстаўлены ў фінале рэспубліканскага конкурсу «100 ідэй для Беларусі» і атрымаў прыз па выніках глядацкага галасавання, пацвердзіўшы запатрабаванасць такіх прыродных рашэнняў.

Разважаючы пра якасці, неабходныя паспяховаму біялогу-біятэхналогу, дзяўчына вылучае некалькі ключавых рыс. Па-першае, гэта прыродная назіральнасць і неўтаймоўная дапытлівасць – уменне бачыць дэталі і задаваць пытанні. Па-другое, цяпернасць і працавітасць, бо шлях ад задумкі да выніку цяжкі і патрабуе шматразовых паўтараў і дапрацовак. І, нарэшце, фундаментальнае пачуццё адказнасці і этычнасці, паколькі праца звязаная з жывымі сістэмамі, экалогіяй і здароўем людзей.

Планы на будучыню яна звязвае з далейшым развіццём у галіне перапрацоўкі расліннай сыравіны ў медыцынскай, сельскагаспадарчай ці экалагічнай сферы.

– Я спадзяюся, што прафесія біятэхналага дасць магчымасць удзельнічаць у такіх праектах і сапраўды вучыцца «мастацтву жыць», робячы жыццё вакол крыху лепшым, – падводзіць вынік дзяўчына.

Гісторыя Дар'і Булат дэманструе, як дзіцячая дапытлівасць, падмацаваная глыбокай адказнасцю і сістэмнымі ведамі, можа трансфармавацца ў свядомую прафесійную місію. Яе погляд, які злучае рамантыку навуцы з прагматыкай даследаванняў, – гэта і ёсць той самы неабходны сінтэз, які ператварае спецыяліста ў стваральніка, здольнага не толькі вывучаць свет, але і беражліва яго ўдасканальваць.

Марыя КАРКВЕЛІС

НОВЫ ФІЗКУЛЬТУРНА-АЗДАРАЎЛЕНЧЫ КОМПЛЕКС АДКРЫЎСЯ ў БДУ

Развіццё спартыўнай інфраструктуры ў Мінску набывае ўсё большыя маштабы, і фокус увагі заканамерна перамяшчаецца на студэнцкае асяроддзе. Адкрыццё спартыўнага комплексу ў галоўнай ВНУ краіны – сведчанне сістэмнага падыходу, дзе запыт моладзі на здаровы лад жыцця сустракае рэальнае ўвасабленне ў новых, тэхналагічных прасторах.

Адкрыццё новага фізкультурна-аздараўленчага комплексу Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта стала знакавай падзеяй не толькі для ВНУ, але і для ўсёй сталіцы. Гэты сучасны аб'ект, размешчаны на вул. Курчатава, 11, стаў доўгачаканым падарункам для ўніверсітэцкай супольнасці напярэдадні 105-годдзя БДУ.

Як адзначыў рэктар БДУ **Андрэй Кароль**, для найстарэйшага і найбуйнейшага ўніверсітэта гэтая падзея мае асаблівае значэнне:

– Мы, як найстарэйшы ўніверсітэт у краіне, як установа вышэйшай адукацыі з самай вялікай колькасцю студэнтаў, мелі толькі адзін спартыўны цэнтр.

Да гэтага ў распараджэнні дзясяткаў тысяч студэнтаў і супрацоўнікаў быў толькі спартыўны комплекс «Універсітэцкі», размешчаны на вуліцы Кастрычніцкай, што не пакрывала рост патрэбаў. Новы ФАК прызваны кардынальна змяніць сітуацыю. Ён плануе стаць новым цэнтрам прыцягнення, павысіць узровень і даступнасць фізічнай культуры для кожнага студэнта і супрацоўніка ў самым сэрцы ўніверсітэцкага кампуса на Курчатава.

– Сімвалічна, што дата яго адкрыцця каляндарна супала з пачаткам новага 2026 года і другога навучальнага семестра ва ўніверсітэце. Але самае галоўнае – наша цырымонія дае старт юбілейнай праграме 105-годдзя БДУ, пад эгідай якога праходзіць увесь бягучы год, – падкрэсліў рэктар.

ФАК не проста новы будынак, а праграмны аб'ект, з якога пачынаецца чарга святочных мерапрыемстваў, і ўвасабленне дынамічнага развіцця ВНУ ў год яе знамянальнай даты. Рэалізацыя такога маштабнага праекта стала магчымай дзякуючы паслядоўнай дзяржаўнай падтрымцы і ўключэнню яго ў інвестыцыйную праграму.

Архітэктурнае рашэнне гарманічна ўпісваецца ў навакольнае асяроддзе. Ён выкананы ў экастылі, які цалкам адпавядае выключнаму месцу размяшчэння – дуброве «Шчомысліцкая», і з'яўляецца цэласным дапаўненнем усяго архітэктурнага вобраза БДУ ў гэтым раёне.

– У раёне вуліцы Курчатава ў нас размешчаны тры факультэты, два студэнцкія інтэрнаты, навукова-даследчыя інстытуты і прадпрыемствы. Гэта маленькі ўніверсітэцкі гарадок, які меў патрэбу ў прасторы для спорту, умацавання фізічнага здароўя і актыўнага адпачынку моладзі, – адзначыў Андрэй Кароль.

Комплекс уражае сваімі маштабамі. Яго агульная плошча складае 4 782,605 м². Унутры размешчаны дзве закрытыя шматфункцыянальныя спартыўныя пляцоўкі для навучальных заняткаў, прасторныя трэнажорная і фітнес-залы з сучасным абсталяваннем, а таксама адкрытыя зоны.

Плануецца, што на базе новага комплексу будуць праходзіць не толькі заняткі, але і трэніроўкі зборных БДУ па міні-футболе, гандболе, валеболе і баскетболе, а таксама спаборніцтвы рознага ўзроўню.

Адкрыццё аб'екта стала часткай агульнай тэндэнцыі развіцця гарадской спартыўнай інфраструктуры. Як заўважыў старшыня Мінгарсавета Арцём Цуран, гарадское асяроддзе – гэта тая прастора, у якой мінчане адчуваюць сябе камфортна.

– Толькі за апошнія два тыдні ў сталіцы адкрываецца ўжо трыццаць спартыўных аб'ектаў. Створаны ўмовы для развіцця абсалютна любога віду спорту. І ўсе нашы комплексы запоўнены. Запыт нашых жыхароў, у тым ліку і моладзі, на здаровы лад жыцця толькі расце. І гэта не можа не цешыць.

Для саміх студэнтаў новы комплекс – гэта перш за ўсё магчымасць для самарэалізацыі і падтрымання здаровага ладу жыцця. Акрамя традыцыйных дысцыплін, на фізкультуры студэнты займаюцца ёгай, пілатэсам, а ў рамках масавых мерапрыемстваў праводзяцца фестывалі ёгі і зумба-марафоны, якія цяпер атрымаюць новую пляцоўку.

Важнасць падзеі для іміджу ўніверсітэта адзначыла і намеснік кіраўніка адміністрацыі Маскоўскага раёна Наталля Елісеева:

– Прыемна, што кіраўніцтва вядучага ўніверсітэта Беларусі таксама звяртае вялікую ўвагу на вольны час сваіх навучэнцаў і стварае ўсе ўмовы для іх пазанавучальнай самарэалізацыі.

Сапраўды, у сучасным свеце канкурэнцыя ВНУ вядзецца не толькі па якасці навучальных праграм, але і па ўзроўні камфорту і магчымасцяў для ўсебаковага развіцця асобы. Новы ФАК дапаўняе цэласны, сучасны і прывабны вобраз БДУ як ўніверсітэта, накіраванага ў будучыню.

Новы фізкультурна-аздараўленчы комплекс на вуліцы Курчатава – гэта не проста спартыўнае збудаванне, а стратэгічны аб'ект, які ліквідаваў даўні дэфіцыт інфраструктуры, стаў сімвалам сучаснага падыходу да адукацыйнага асяроддзя і ўвасабленнем дзяржаўнага курсу на папулярызаванне здароўя і актыўнага даўгалецця. Яго адкрыццё задае высокі стандарт для развіцця студэнцкага спорту і служыць цудоўным пачаткам юбілейнага года вядучага ўніверсітэта краіны.

Марыя КАРКВЕЛІС

ЯК БДУ СУСТРАКАЎ КІТАЙСКІ НОВЫ ГОД

У Беларускім дзяржаўным універсітэце адбылося сапраўднае далучэнне да культуры Паднябеснай. Нізку яркіх падзей прымеркавалі да галоўнага свята ўсходняга календара – кітайскага Новага года. Яго дата адлічваецца ад другога маладзіка пасля зімовага сонцастаяння. Сёлета новы год пачаўся 17 лютага.

Цяпер у БДУ навучаецца каля 5,7 тыс. замежных студэнтаў з 50 краін. Самую вялікую долю замежнікаў складаюць навучэнцы з Кітая – 3,4 тыс. А каб беларускія і кітайскія студэнты маглі лепш пазнаць традыцыі адно аднаго, арганізатары падрыхтавалі насычаную праграму. Яна аб'яднала навуку і творчасць: ад сур'ёзных семінараў да ўтульных літаратурных вечароў, захапляльных квізаў, майстар-класаў і экскурсій. Самая галоўная мэта «Тыдня Кітая» – стварыць прастору, дзе студэнты з дзвюх краін могуць размаўляць на адной мове сяброўства, нефармальна і адкрыта.

Галоўнай пляцоўкай «Тыдня Кітая» стаў факультэт журналістыкі. Менавіта тут, на вуліцы Кальварыйскай, 9, разгарнулася асноўная праграма свята.

Старт мерапрыемствам далі 16 лютага. На ўрачыстым адкрыцці дэкан факультэта журналістыкі Аляксей Бяляеў выступіў з прамовай:

– Наш факультэт – вялікая сям'я, кожны, хто сюды прыйшоў, становіцца яе часткай і застаецца ёй назаўжды. Таму ў нас няма розніцы паміж студэнтамі, магістрантамі, аспірантамі, нашымі паважанымі выкладчыкамі.

У КІТАЙ ПА АБМЕНЕ

Спачатку для выкладчыкаў арганізавалі метадычны семінар «Вопыт працы ў кітайскім універсітэце», дзе калегі падзяліліся ўражаннем ад стажыровак і абменных праграм. І ім было што распавесці.

Мінулай восенню выкладчык Аксана Бурак і старшы выкладчык кафедры міжнароднай журналістыкі Анастасія Сцяпанавя ездзілі ў камандзіроўку ў кітайскі горад Кайфын правінцыі Хэнань. Яны былі ў Паднябеснай 3 месяцы і правялі мноства майстар-класаў для кітайскіх студэнтаў.

У рамках праграмы выкладчыцы знаёмілі кітайскіх студэнтаў з беларускай культурай і распавядалі пра нашы асаблівасці навучання. У іх абавязкі ўваходзіла правядзенне майстар-класаў, лінгвістычных і прафарыентацыйных мерапрыемстваў, а таксама здымка відэа пра сумесную адукацыйную праграму кітайскіх універсітэтаў з БДУ.

У вольны ад працы час можна было пазнаёміцца з культурай Кітая самастойна, і выкладчыцы паспелі наведаць вялікую колькасць славутасцяў: гроты Лунмэнь (пячоры 10000 Будаў), манастыр Шаалін, Храм Белага каня ў Ляяне, тэракатавую армію і маўзалеі Цынь Шыхуан-дзі ў горадзе Сіань, Парк жалезнай пагады ў Кайфыне, скульптуру двух імператараў у Чжэнчжоу і многае іншае.

Пра краіну адгукаюцца вельмі станоўча: маляўнічая прырода, смачная ежа і прыезныя жыхары горада Кайфын. Часцей за ўсё выкладчыкаў засяляюць у інтэрнат на базе студэнцкага гарадка, але на гэты раз прымаючы бок вылучыў выкладчыкам здымную кватэру.

З важных пунктаў, якія трэба зрабіць да паездкі, Анастасія Сцяпанавя адзначыла, што для чалавека без ведання мовы, асаблівасцяў менталітэту кітайцаў і нюансаў побыту патрэбны своеасаблівы чэк-ліст выжывання:

– Асноўнае, што трэба ведаць чалавеку, які едзе

ў Кітай, гэта тое, што ёсць складанасці са звыклымі сэрвісамі, якімі карыстаюцца ў Беларусі. Тут не працуюць нашы месенджары. Яны проста тут не выкарыстоўваюцца, бо ў кітайцаў свая сістэма камунікацыі і плацяжоў. Таму даводзіцца выкручвацца рознымі спосабамі.

Для таго, каб не застацца без сувязі, выкладчыца раіць загадзя аформіць сабе e-sim на тэлефон. Калі такой магчымасці няма – спампаваць некалькі праграм з VPN.

Складанасцяў у зносінах паміж беларусамі і кітайцамі практычна не было. А дзякаваць за гэта варта сучасным тэхналогіям і перакладчыку ў тэлефоне:

– Можна не вывучаць месяцамі кітайскую мову перад тым, як ляцець у гэтую краіну. Са студэнтамі мы размаўлялі на англійскай мове. Многія ведалі яе на дастаткова высокім узроўні. З жыхарамі мы размаўлялі напалову жэстамі, напалову праз тэлефон, таму заўсёды трэба мець пры сабе якасны перакладчык, афлайн-слоўнік. Таксама ёсць вельмі добрая нейрасетка DeepSeek, праграма, якая дапамагае ў такіх выпадках, – дзеліцца Аксана Бурак.

Таксама яна дадала пра неабходнасць вывучыць некалькі базавых турыстычных фраз на выпадак, калі не будзе перакладчыка ці інтэрнэту пад рукой. Бо ніколі не ведаеш, дзе яны могуць спатрэбіцца:

– Падрыхтаванне загадзя фразы могуць дапамагчы ў няпростай сітуацыі. Ёсць вельмі цікавая гісторыя з фразай, якая азначае «не разумею на слых». Калі яе гаворыш кітайцам, яны пачынаюць пісаць іерогліфы і думаюць, што, значыць, мы разумеем напісанае. Таму, калі вы разлічваеце на доўгатэрміновую паездку, пачаць вывучаць кітайскую мову лішнім не будзе! – смяецца Аксана.

Уражанне пра кітайскіх студэнтаў ва ўсіх рознае. Нехта кажа, што кітайцы больш расслабленыя ў сябе ў краіне, бо ім тут усё звыкла. У выкладчыкаў, якія прыбылі нядаўна, уражанні зусім іншыя. Яны адгукаюцца пра студэнтаў як пра актыўных, уцягнутых маладых людзей, гатовых заўсёды дапамагчы:

– Калі мы ўпершыню сутыкнуліся з кітайскімі студэнтамі ў будынку ўніверсітэта, вельмі здзівіліся. На падаконніках ляжаць велізарныя стосы кніг, тэрмасы, падушкі, стаяць рыбацкія складныя крэслы. І ўсе займаюцца вучобай, а ў перапынках – нават не ідучы дадому – спяць. Яны пастаянна вучацца і стараюцца ўсё запамінаць, – падзялілася Анастасія Сцяпанавя.

Паездкі выкладчыкаў БДУ ў Кітай па праграме акадэмічнага абмену сталі важным крокам ва ўмацаванні двухбаковых адукацыйных і культурных сувязяў. Жывыя зносіны, паглыбленне ў іншамойнае асяроддзе і знаёмства з традыцыямі Паднябеснай дазваляюць не толькі пераняць каштоўны педагогічны вопыт, але і лепш зразумець менталітэт кітайскіх студэнтаў.

У гэты ж дзень студэнты ўзялі ў рукі апалонікі і пэндзлі для каліграфіі. На кулінарным майстар-класе ўсе ахвотныя вучыліся гатаваць традыцыйныя стравы беларускай і кітайскай кухні, а ў моўным клубе «Traditional wedding ceremony in China and in Belarus» кіпелі гарачыя дыскусіі: удзельнікі параўноўвалі вясельныя абрады дзвюх краін і знаходзілі часам нечаканыя паралелі.

На наступны дзень, 17 лютага, адбыліся лекцыя-гутарка і віктарына «Жанчыны ў гісторыі Беларусі і Кітая», інтэрактыў па культуры дзяржавы-сябра і адкрыты ўрок кітайскай мовы. Завяршыўся дзень наведваннем кітайскага цэнтра кнігі Нацыянальнай бібліятэкі, дзе студэнты і выкладчыкі пазнаёміліся з шырокім фондам выданняў пра сістэму адукацыі, навуку, гісторыю і эканоміку Паднябеснай.

Серада, 18 лютага, стала адным з самых насычаных дзён праграмы. Будучыя спецыялісты па сувязях з грамадскасцю абмеркавалі з прадстаўнікамі кампаніі мабільнай сувязі пытанні міжкультурнага дыялогу ў прафесійнай сферы.

19 лютага прайшлі лекцыі пра чайную цырымонію, каліграфію і культуру кітайскай кухні, дзе ўсіх ахвотных навучалі мастацтву карыстацца палачкамі для ежы. Асаблівае ўражанне на глядачоў зрабіў спектакль «Легенда пра 12 месяцаў», які кітайскія студэнты прадставілі ў арыгінальным фармаце тэатра ценяў «Шэньлун». Аўтарам праекта выступіла Іна Бяляева, старшы выкладчык кафедры міжнароднай журналістыкі.

Фінальным акордам свята стала музычная гасцеўня «Чуньцзэ». Гучалі класічныя беларускія і кітайскія творы, якія сталі сімвалам сяброўства і культурнага ўзаемаразумення двух народаў.

Таццяна САВІЦКАЯ,
Фота: журфак БДУ

ВАЛЯНЦІНА ЦЯПЛОВА: ВЕРНАСЦЬ ШЛЯХУ ДАЎЖЫНЁЙ У ПАЎСТАГОДДЗЯ

2026 год у Беларусі абвешчаны годам беларускай жанчыны. Гэта магчымасць звярнуць увагу на ўклад жанчын у навуку, адукацыю, культуру і грамадскае жыццё краіны. Сярод такіх прыкладаў – прафесійны шлях Валянціны Анатольеўны Цяпловой, дацэнта гістарычнага факультэта БДУ, якая сёлета адзначае 50-годдзе педагагічнай дзейнасці. Паўстагоддзя працы ва ўніверсітэце – гэта сотні выпускнікоў, тысячы гадзін лекцый і семінараў, шматгадовы навуковы пошук і нязменная адданасць абранай справе.

УСЁ ПАЧАЛОСЯ З КНІГ

Цікавацца да прафесіі ў Валянціны Анатольеўны нарадзілася задоўга да ўніверсітэцкіх аўдыторый:

– Яшчэ ў школьныя гады вызначылася кола маіх інтарэсаў. Літаратура і гісторыя займалі ўвесь вольны час.

Першыя кнігі, якія адкрылі для яе глыбіню стагоддзяў, да гэтага часу захоўваюцца ў хатняй бібліятэцы. Менавіта яны сталі тым ціхім, але выразальным імпульсам, які прывёў яе на гістарычны факультэт. Гісторыя для Валянціны Анатольеўны не проста дысцыпліна, а прастора дыялогу часоў, магчымасць зразумець чалавека праз стагоддзі, навучыцца бачыць прычынна-выніковыя сувязі і адчуваць адказнасць за сучаснасць.

50 ГАДОЎ У ПРАФЕСІІ: ШТО ЎТРЫМЛІВАЕ?

Праз паўстагоддзя выкладання галоўнае пытанне гучыць так: як захаваць цікавасць да справы на працягу столькіх гадоў?

Адказ дацэнта на дзіва прасты і адначасова глыбокі:

– Напэўна, гэта тая ж невычэрпная цікавасць да пазнання гістарычнага мінулага, якая выявілася яшчэ ў далёкім дзяцінстве і якая захавалася да сённяшняга дня.

Любоў да ведаў, да пошуку, да пастаяннага адкрыцця новага – вось тая ўнутраная крыніца, якая не дазваляе прафесіі ператварыцца ў руціну. Гісторыя мяняецца разам з метадалогіяй, крыніцамі, падыходамі. Мяняюцца пакаленні студэнтаў. Але нязменнай застаецца матывацыя зразумець і навучыць разумець.

ГАЛОЎНАЕ Ў ПРАЦЫ СА СТУДЭНТАМІ

За дзесяцігоддзі змяніліся навучальныя планы, фарматы заняткаў, адукацыйныя тэхналогіі. Але сэнс выкладання, са слоў Валянціны Анатольеўны, застаецца ранейшым:

– Не даць загаснуць імкненню вучняў да пашырэння і паглыблення новых ведаў, умённю крытычна думашы.

У эпоху інфармацыйнага багацця менавіта крытычнае мысленне становіцца ключавой кампетэнцыяй гісторыка. Задача выкладчыка не проста перадаць факты, а навучыць аналізаваць, супастаўляць, сумнявацца, шукаць доказы.

Не выпадкова галоўным прафесійным прынцыпам Валянціны Анатольеўны называе кампетэнтнасць:

– Кампетэнтнасць – гэта адзін з асноўных паказчыкаў прафесіяналізму.

За гэтымі словамі гады навуковай працы, падрыхтоўкі лекцый, кансультацый, пастаяннай самаадукацыі і павага да студэнта.

ЖАНЧЫНА Ў АКАДЭМІЧНЫМ АСЯРОДДЗІ: АДКАЗНАСЦЬ І БАЛАНС

За 50 гадоў шмат што змянілася і ў акадэмічным асяроддзі. Валянціна Анатольеўна адзначае:

– У гуманітарыстыцы за апошнія гады колькасць жанчын прыкметна павялічылася, а значыць, іх адказнасць за падрыхтоўку студэнтаў узрасла.

Жанчыны сёння займаюць усё больш прыкметнае месца ў навуцы і адукацыі, становяцца кіраўнікамі праектаў, аўтарамі даследаванняў, выкладчыкамі. Аднак разам з прафесійнымі абавязкамі захоўваецца і традыцыйная сацыяльная роля. Пры гэтым, паводле яе слоў, жанчына ў акадэмічным асяроддзі сутыкаецца з дадатковай нагруккай:

– Усведамленне таго, што яна з'яўляецца яшчэ і захавальніцай хатняга ачага, накладвае на жанчыну дадатковыя цяжкія.

Баланс паміж акадэмічнай кар'ерай і сямейнай адказнасцю – выклік, з якім працягваюць сутыкацца многія жанчыны. Але менавіта ў гэтым злучэнні

прафесіяналізму і асабістай адказнасці нараджаецца асабліва здольнасць вытрымліваць нагрукку, не адмаўляючыся ад абранага шляху.

ГІСТАРЫЧНЫЯ ВОБРАЗЫ, ЯКІЯ НАТХНЯЮЦЬ СКРОЗЬ СТАГОДДЗІ

На пытанне пра асабліва блізкія жаночыя вобразы беларускай гісторыі Валянціна Анатольеўна называе два імёны:

– У гісторыі Беларусі ёсць два жаночыя вобразы, якія не перастаюць здзіўляць вернасцю абраным духоўным каштоўнасцям. Гэта Ефрасіння Полацкая і Соф'я Слуцкая.

Абедзве фігуры – сімвалы духоўнай стойкасці, унутранай сілы і адданасці перакананням. Іх жыццёвы шлях – прыклад таго, як асабісты выбар можа паўплываць на лёс народа і стаць часткай нацыянальнай памяці.

ГОД БЕЛАРУСКАЙ ЖАНЧЫНЫ: НАДЗЕЯ НА НОВЫЯ ІМЁНЫ

Для Валянціны Анатольеўны гэты год не проста фармальна дата ў календары.

– Хацелася б спадзявацца, што Год беларускай жанчыны ў Беларусі стане добрай традыцыяй і будзе адкрываць новыя імёны ў навуцы.

Новыя імёны – гэта новыя даследаванні, новыя ідэі, новыя выкладчыкі, якія працягнуць традыцыю ўніверсітэцкай адукацыі. Таксама гэта маладыя навукоўцы, якія толькі пачынаюць свой шлях і маюць патрэбу ў падтрымцы, прызнанні, магчымасці рэалізаваць сябе.

ПАРАДА МАЛАДЫМ

Валянціна Анатольеўна фармулюе параду маладым жанчынам, якія выбіраюць навуку і адукацыю, вельмі ясна:

– Ні пры якіх абставінах не збываць з абранага шляху.

У гэтай лаканічнай формуле адлюстроўваецца яе ўласны прафесійны вопыт, правераны дзесяцігоддзямі працы ва ўніверсітэце. Шлях у навуцы патрабуе настойлівасці, унутранай дысцыпліны і гатоўнасці да пастаяннага развіцця. Ён звязаны з высокай адказнасцю, карпатлівай працай і неабходнасцю пераадоўваць складанасці – як прафесійныя, так і асабістыя.

Перакананасць у тым, што вернасць абранай справе і паслядоўнасць у дасягненні мэ-

ты здольныя прывесці да выніку, праходзіць праз усю прафесійную біяграфію Валянціны Цяпловой. Менавіта гэтую думку яна адрасуе тым, хто толькі пачынае свой шлях у акадэмічным асяроддзі.

ДАВЕДКА

Валянціна Анатольеўна Цяплова нарадзілася 3 жніўня 1940 года ў г. Горкі (цяпер Ніжні Ноўгарад, Расія) у сям'і інтэлігенцыі. Скончыла школу з залатым медалём і паступіла на гісторыка-філалагічны факультэт Горкаўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М. І. Лабачэўскага.

У 1966 годзе абараніла кандыдацкую дысертацыю «Грамадска-палітычныя погляды і палітычная дзейнасць І. І. Мартынава ў канцы XVIII – пачатку XIX стагоддзяў». З 1974 года – дацэнт.

З 1976 года прафесійная дзейнасць Валянціны Анатольеўны звязана з Беларускім дзяржаўным універсітэтам. На гістарычным факультэце БДУ яна з'яўляецца спецыялістам у галіне канфесійнай гісторыі і дзяржаўнай палітыкі на беларускіх землях XIX стагоддзя.

У пачатку 1990-х гадоў выкладчыца стала адным з арганізатараў адраджэння навуковай школы гісторыкаў царквы ў Беларусі. З 1992 года выкладае ў Мінскай духоўнай акадэміі і семінарыі, з 2000 года – прафесар духоўнай акадэміі. Аўтар падручнікаў і навучальных дапаможнікаў, укладальнік зборніка «Унія ў документах», супрацоўнічае з «Праваслаўнай энцыклапедыяй». Пад яе навуковым кіраўніцтвам падрыхтаваны кандыдаты гістарычных навук.

Узнагароджана ордэнам святой роўнаапостальнай княгіні Вольгі III ступені, медалём Свяціцеля Кірылы Тураўскага, Ганаровай граматай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і іншымі ўзнагародамі.

30 студзеня 2026 года Валянціна Анатольеўна Цяплова ўдастоена ордэна святой роўнаапостальнай вялікай княгіні Вольгі II ступені за ўклад у развіццё духоўнай адукацыі ў Беларусі.

ДАР'Я УСЦІНОВІЧ: «ТЭАТР – ГЭТА МАСТАЦТВА НА СТАГОДДЗІ»

Народны студэнцкі драматычны тэатр БДУ «На балконе» ўжо многія гады з'яўляецца сімвалам насычанага творчага студэнцкага жыцця. Пра працу над спектаклямі, падбор рэпертуару і сцэнічныя вобразы распавядала рэжысёр тэатра Дар'я Усціновіч.

Наша гераіня ў 2020 годзе з адзнакай скончыла Віцебскі дзяржаўны каледж культуры і мастацтваў, у 2025 г. – таксама з адзнакай – Беларускаю дзяржаўную акадэмію мастацтваў. Брала ўдзел у мностве фестываляў і праектаў: «Сучасная драматургія Расіі і Беларусі», Рэспубліканскі фестываль нацыянальнай драматургіі, XX Міжнародны конкурс самастойных рэжысёрскіх прац пры Дзяржаўным акадэмічным тэатры імя Я. Вахтангава, тэатральная лабараторыя ПІТСа ў рамках Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» і інш.

Якім быў ваш творчы шлях?

Мой творчы шлях склаўся нечакана нават для мяне самой. Адразу пасля школы я паступіла ў Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэцкае транспартнае Віцебскае пераехалася ў Гомель. Вучоба давалася мне лёгка, гэта быў цікавы час. Але паступова я пачала задумвацца, ці той напрамак я абрала, ці сапраўды я хачу развівацца ў гэтай сферы. Я зразумела, што галоўная праблема ў тым, што мне бракуе творчасці. І да канца 1 курса я ўжо была ўпэўнена, што трэба штосьці змяняць. Я распачала доўгую карпатлівую працу. Самастойна падрыхтавалася да ўступных выпрабаванняў, падбрала матэрыял, шмат рэпетавала і чытала. І ў выніку паступіла ў Віцебскі дзяржаўны каледж культуры і мастацтваў на спецыяльнасць «акцёрскае мастацтва». За час навучання ў каледжы маё жыццё змянілася цалкам. Упэўнена, што зрабіла правільны выбар і гэта менавіта тое, што мне падабаецца. Акрамя таго, я ўсвядоміла: мяне вельмі прыцягвае рэжысура. Я вырашыла гэтым займацца далей і паступіла ў Беларускае дзяржаўнае акадэмічнае мастацтваў на спецыяльнасць «рэжысура тэатра». Пяць гадоў я вучылася ў майстра Віталія Катавіцкага. Мой творчы шлях, вострым гадом навучання – гэта толькі пачатак. Я ўпэўнена, што маё навучанне яшчэ не скончылася і я працягну і пасля развіваць свае навыкі і здольнасці.

Як вы сталі рэжысёрам тэатра «На балконе»?

Падчас навучання ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў я спрабавала сябе ў якасці педагога па сцэнічным маўленні, сцэнічным руху, акцёрскім майстэрстве. Я набіралася досведу і паступова задумвалася пра месца, дзе магла б увасобіць усе свае ідэі. І якраз у гэты момант я даведалася, што ў тэатр «На балконе» патрэбны рэжысёр. Я прайшла творчае сумоўе і даволі хутка пачала працаваць. Я вельмі ўдзячная, што ў мяне паверылі, далі магчымасць выяўляць сябе ў тэатры і кіраваць калектывам.

У чым, на ваша меркаванне, заключаецца сакрэт даўгага тэатра «На балконе»?

Я шчыра лічу, што тэатр – гэта мастацтва на стагоддзі. Нават са з'яўленнем кінематографа і развіццём інфармацыйных тэхналогій ён не страціў сваёй унікальнасці. Менавіта ў тэатры можна адчуць сапраўдныя жывыя эмоцыі. Мы не можам тое ж адчуваць праз экран.

Хто можа стаць часткай вашага калектыву?

У першую чаргу гэта студэнты БДУ, бо тэатр «На балконе» адносіцца да ўніверсітэта. Але мы рады і студэнтам іншых ВНУ, і выпускнікам. Самае галоўнае, каб чалавек шчыра хацеў стаць часткай тэатра, як кажуць, каб «гарэлі вочы». Усё астатняе можна вырашыць, і мы заўсёды дапамагам новым удзельнікам хутчэй асвоіцца ў тэатры.

Як праходзіць падрыхтоўка да выступленняў?

Трэба ўлічваць, што ў тэатры займаюцца акцёры-пачаткоўцы. Для многіх гэта першы досвед выступленняў, першыя ролі і эмоцыі. Адсюль неабходна доўгай паэтапнай карпатлівай працы. У першую чаргу я пазіцыяную сябе як педагог. Усе заняткі мы пачынаем з трэнінгаў па акцёрскім майстэрстве, сцэнічным маўленні, пластыцы. Мы вучым асновы акцёрскай ігры, яе прынцыпы. Разам мы спрабуем асвоіць розныя тэхнікі. Пасля папярэдняга навучання мы распачынаем працу над спектаклем. Я вельмі ўсвядомлена падыходжу да выбару матэрыялу. Імкнуса зрабіць так, каб ён быў не толькі цікавым і актуальным, але і дапамагаў артыстам раскрыць сябе, навучыцца чамусьці новаму. На рэпетыцыях я часта выкарыстоўваю эцюдны метады, які дазваляюць акцёрам імправізаваць. Я стараюся выбудаваць нашы рэпетыцыі такім чынам, каб роля нараджалася ўнутры саміх акцёраў. Каб яны не бяздумна гаварылі завучаныя словы, а па-сапраўднаму пражывалі свае ролі.

Як вы дапамагаеце акцёрам у жыцці ў ролі?

Існуе шмат акцёрскіх тэхнік. Самая папулярная – Канстанціна Станіслаўскага, дзе мы спрабуем праз прапанаваны акалічнасці перанесці сябе ў акалічнасці жыцця героя і паставіць сябе на яго месца. У сваёй працы я кіруюся прынцыпам ісці ад акцёра. Усё вельмі індывідуальна. Мая задача – максімальна распавесці пра ўсе магчымыя варыянты і рашэнні, і ў працэсе акцёры выбіраюць, які спосаб, якая тэхніка ім больш падыходзіць.

Што ўваходзіць у рэпертуар тэатра?

У рэпертуары тэатра за 80 гадоў творчай дзейнасці сабралася нямала цікавых пастацовак. На дадзены момант я стала рэжысёрам двух спектакляў: «Сіняе неба, а ў ім аблок» і «Шклянны звярынец». Таксама ў рэпертуары ёсць музычна-паэтычная кампазіцыя «Я перад вамі з памяццю сваёй», прысвечаная Вялікай Айчыннай вайне, а таксама канцэрт «Франтавыя брыгады». На міжнародным фестывалі студэнцкіх тэатраў «Тэатральны куфар» у 2025 г. акцёры тэатра атрымалі дыплом «Найлепшы акцёрскі дуэт» за спектакль «Шклянны звярынец». У 2025 г. тэатр стаў лаўрэатам гран-пры VI Міжнароднага фестывалю-конкурсу музычнага і тэатральнага мастацтваў «Кансананс». Сачыце за дзейнасцю тэатра, мы рыхтуем шмат цікавага.

Без чаго не можа існаваць тэатр «На балконе»?

Тэатр не можа існаваць без акцёраў. Я не перастаю дзівіцца сваім хлопцам і дзяўчатам. Хтосьці з іх толькі пачынае свой шлях у гэтай сферы. Шмат хто вучыцца на спецыяльнасцях, вельмі далёкіх ад творчасці. Але гэта не замінае ім увесць свабодны час, усе сілы прысвячаць мастацтву. Гэта мяне вельмі матывуе. Я разумею, што яны займаюцца гэтым не дзеля карыслівых мэт, матэрыяльных выгад і не дзеля сусветнага прызнання. Яны проста не могуць жыць без тэатра.

Падзяліцеся, калі ласка, самым яркім успамінам, звязаным з тэатрам «На балконе».

Гэта, вядома, пастаноўка майго першага спектакля для тэатра «На балконе» «Сіняе неба, а ў ім аблок». Гэта была мая першая вялікая самастойная праца па-за навучаннем у акадэміі. Складанасць была ў тым, што я толькі прыйшла ў тэатр. Усё трэба было пачынаць спачатку. І вось доўгачаканая прэм'ера. Самым кранальным момантам для мяне было запрашэнне акцёраў выйсці з імі на сцэну. Мы глядзелі на залу, якая пляскала ў далоні, а ў вачах ва ўсіх нас былі слёзы. У гэты момант стала зразумела, што ўсё было не дарма і што ўсе цяжкасці пераадоленыя. Пастаноўкай гэтага спектакля тэатр пацвердзіў званне «Народны». Гэта было для нас вельмі важна і каштоўна.

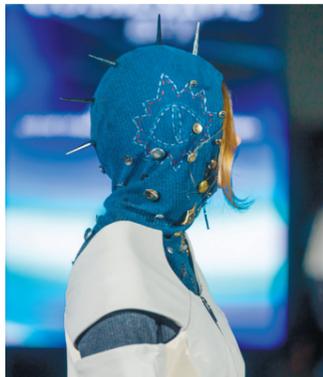
Што б вы пажадалі тым, хто хоча звязаць сваё жыццё з культурай і творчасцю?

Ніколі не пераставайце верыць у сябе. Шлях мастацтва цярністы, складаны і доўгі. Але калі вы вырашылі, што хочаце звязаць сваё жыццё з гэтай сферай, то будзьце гатовыя да любых выпрабаванняў, не дазваляйце крытыцы сябе зламаць. Будзьце адданымі сабе – і вы даможацеся поспеху!

ДАВЕДКА

Народны студэнцкі драматычны тэатр БДУ «На балконе» – гэта:

- 80 гадоў актыўнай творчай дзейнасці
- Драматычныя спектаклі па п'есах беларускіх, рускіх і замежных драматургаў
- Званне «Народны» ў 1977 г.
- Удзельнік і арганізатар міжнароднага фестывалю студэнцкіх і моладзевых тэатраў «Тэатральны куфар БДУ»
- Удзел у міжнародных конкурсах і фестывалях

У БДУ ПРАЙШОЎ ФЕСТЫВАЛЬ-КОНКУРС ДЫЗАЙНЕРАЎ АДЗЕННЯ

У студзені прайшоў трэці штогадовы фестываль-конкурс маладых дызайнераў адзення «Сузор'е» БДУ – падзея, якая замацавалася ў культурным і творчым жыцці ВНУ і выйшла далёка за яе межы. Пляцоўкай для правядзення фестывалю стаў Ліцэй імя Ф. Дзяржынскага БДУ, дзе на два дні сышліся мода, мастацтва, адукацыя і жывая творчая энергія моладзі.

Фестываль праводзіцца з мэтай рэалізацыі дзяржаўнай моладзевай палітыкі Рэспублікі Беларусь, стварэння ўмоў для развіцця духоўна-маральнага і творчага патэнцыялу студэнцкай моладзі, падтрымкі самадзейнай творчасці і прафесійнага станаўлення будучых дызайнераў.

АД УНІВЕРСІТЭЦКАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ – ДА МІЖНАРОДНАГА ФАРМАТУ

Сёння «Сузор'е» – гэта ўжо не проста ўніверсітэцкі конкурс. Як адзначае арганізатар фестывалю Яна Стралкоўская, трэці год правядзення стаў важным этапам у фарміраванні ўстойлівай канцэпцыі мерапрыемства:

– *Фестываль праводзіцца трэці год. Арганізатарамі выступаюць упраўленне па справах культуры і кафедра дызайну і моды факультэта сацыякультурных камунікацый. Цяпер мы ўжо на ўстойлівым падмурку: разумеем, якія этапы ёсць, што можна палепшыць, і адчуваем, што ў фестывалю з'яўляецца імя.*

Удзел у конкурсе прымаюць маладыя дызайнеры з розных устаноў адукацыі, у тым ліку з Расіі, Азербайджана, Казахстана. Такім чынам, «Сузор'е» становіцца міжнароднай пляцоўкай для прафесійнага дыялогу і абмену вопытам.

СТРУКТУРА ФЕСТЫВАЛЮ І КОНКУРСНЫЯ НАМІНАЦЫІ

Фестываль уключае некалькі этапаў. Спачатку праходзіць адборачны тур: рассылаюцца запрашэнні, прымаюцца заяўкі і конкурсныя матэрыялы. Удзельнікі спаборнічаюць у трох намінацыях: «Фэшн-эскіз», «Дызайнер адзення» і «Конкурс адной мадэлі».

Па выніках папярэдняга прагляду прац журы вызначае фіналістаў, якія атрымліваюць магчымасць прадставіць свае праекты ў вочным фармаце.

У гэтым годзе арганізатары ўвялі і новы напрамак-конкурс для мадэляў, якія ўдзельнічаюць у паказах, што стала дадатковым стымулам і новым віткам развіцця фестывалю.

АДУКАЦЫЯ, ДЫЯЛОГ І ТРЭНДЫ

29 студзеня адбылося афіцыйнае адкрыццё конкурсу і выставы прац студэнтаў кафедры дызайну моды Sketch. У гэты ж дзень прайшла лекцыя старшых выкладчыкаў кафедры дызайну моды Мары-

ны Ліпскай і Таццяны Уладыка на тэму «Модныя тэндэнцыі і трэндзы 2026 г.».

Як падкрэслівае Марына Ліпская, фармат майстар-класа будаваўся на жывым дыялогу са слухачамі:

– *Нам важна, каб лекцыя была не маналагам, а размовай. Калі аўдыторыя актыўна ўключаецца, з'яўляецца сапраўдны творчы працэс. Прычым да нас прыходзяць людзі розных напрамкаў, не толькі звязаныя з модай, і гэта вельмі каштоўна.*

Таццяна Уладыка адзначае, што адукацыйны складнік – неад'емная частка фестывалю:

– *Хочацца, каб «Сузор'е» было не проста мерапрыемствам пра паказы. Тэндэнцыі і трэндзы – гэта адлюстраванне жыцця грамадства. Без тэорыі, без асэнсавання працэсаў немагчымае развіццё моды на высокім узроўні.*

ПОДЫУМ, ЭМОЦЫІ І ПРАФЕСІЙНАЯ АЦЭНКА

Кульмінацыяй фестывалю стаў фінал конкурсу, які прайшоў 29 студзеня. Гледачам былі прадстаўлены выстава фэшн-эскізаў, паказы калекцый і асобных мадэляў фіналістаў, а таксама ўрачыстае ўзнагароджанне пераможцаў.

Працы ўдзельнікаў ацэньвала прафесійнае журы, у склад якога ўвайшлі заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь Уладзімір Макаравіч, дырэктар Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства мастацкіх вырабаў «Слуцкія паясы» Святлана Бандарчук, кандыдат мастацтвазнаўства Марыя Віннікава, вядучы дызайнер дызайн-студыі «ЛБ» Вікторыя Гарадзецкая, галоўны мастак ДПТА «Белмастацпромыслы» Карына Кулеш, а таксама прадстаўніца Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі Святлана Гнядзёнак.

ПОГЛЯД ЗНУТРЫ: МЕРКАВАННЕ ЁДЗЕЛЬНІКАЎ ФЕСТЫВАЛЮ

Для маладых дызайнераў удзел у фестываль-конкурсе «Сузор'е» становіцца важным этапам прафесійнага і асобнага росту. Студэнтка кафедры дызайну і моды факультэта сацыякультурных камунікацый Крысціна Свінцова, якая прымае ўдзел у конкурсе ўжо ў другі раз, адзначае, што з першага курса стараецца выкарыстоўваць кожную магчымасць праявіць сябе ў творчым асяроддзі.

У рамках фестывалю яна прадставіла дзве мадэлі, выкананыя ў стылізаванай інтэрпрэтацыі народнага касцюма: кітайска-беларускі вобраз у мужчынскім варыянце і беларускі – у жаночым.

Па словах удзельніцы, падрыхтоўка да конкурсу патрабуе сур'ёзных намаганняў і ўмення сумяшчаць творчую працу з навучальнай нагрузкай: недахоп часу і неабходнасць пастаянна знаходзіцца ў творчым рэсурсе становяцца галоўнымі цяжкасцямі. Аднак удзел у фестывалі дае значна больш:

– *Для мяне ўдзел – гэта ў першую чаргу самавыяўленне. Мне важна паказаць свае працы,*

бачыць рэакцыю людзей, адчуваць, што яны могуць натхняць.

Сваю калекцыю на фестывалі таксама прадставіла студэнтка кафедры дызайну і моды Лізавета Арлюк. Яе праект з сямі адзінак быў натхнёны японскай анімацыяй і поп-культурай:

– *Мяне зачэпіла яркасць, магчымасць эксперыментавання з формамі і дэталямі. Выкладчыкі дапамагаюць менавіта аб'ектыўнай крытыкай – гэта вельмі важна, калі вопыту яшчэ не так шмат.*

Удзельніца адзначае ролю выкладчыкаў, якія суправаджаюць працэс стварэння мадэляў, дапамагаючы аб'ектыўнай крытыкай і прафесійнымі парадамі, не парушаючы пры гэтым аўтарскай канцэпцыі. Такі фармат настаўніцтва дазваляе студэнтам больш упэўнена развівацца і пазбягаць тыповых памылак на ранніх этапах творчага шляху.

ГОЛАС ГЛЕДАЧА

Фестываль «Сузор'е» выклікае жывы водгук не толькі ва ўдзельнікаў, але і ў гледачоў. Студэнтка другога курса факультэта журналістыкі БДУ Аліна Ерышава наведвала мерапрыемства ўпершыню, даведаўшыся пра яго з сацыяльных сетак. Паводле яе слоў, сама ідэя фестывалю – падтрымка і прасоўванне маладых беларускіх дызайнераў – падалася ёй асабліва актуальнай і значнай.

Найбольшае ўражанне на студэнтку зрабіў паказ калекцый:

– *Больш за ўсё мне спадабаўся сам паказ – незвычайны погляд маладых дызайнераў на сучасную моду.*

Аліна адзначае, што цікава было назіраць не толькі за самімі вобразамі, але і за рэакцыяй залы, гасцей і журы, што стварала асаблівую атмасферу жывога творчага дыялогу.

Вывучыць кагосьці аднаго з удзельнікаў, на яе думку, немагчыма – кожны дызайнер прадэманструваў высокі ўзровень таленту і індывідуальнасці:

– *Такія мерапрыемствы вельмі важныя: яны дапамагаюць маладым талентам раскрыцца і паверыць у сябе.*

ПРАСТОРА ДЛЯ РОСТУ І БУДУЧЫНІ

Па словах арганізатараў, асноўная мэта фестывалю – падтрымка і прасоўванне маладых дызайнераў за межамі роднага ўніверсітэта. «Сузор'е» дае ўдзельнікам магчымасць заявіць пра сябе, атрымаць прафесійную зваротную сувязь, убачыць узровень прац калег і зрабіць крок да новага этапу творчага шляху.

Фестываль-конкурс «Сузор'е» чарговы раз пацвердзіў: мода – гэта не толькі подыум і эстэтыка, але і дыялог, адукацыя, пошук ідэнтычнасці і смеласць быць сабой. А значыць, наперадзе ў гэтага сузор'я яшчэ шмат яркіх зорак.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт аб'яўляе конкурс на замяшчэнне пасада прафесарска-выкладчыцкага складу

Найменне пасады	Кваліфікацыйныя патрабаванні да пасады паводле АКДП і службовай інструкцыі
Загадчык	Вышэйшая адукацыя, наяўнасць навуковай ступені доктара ці кандыдата навук, навуковых прац ці вынаходстваў, патэнтаў, стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, пасадах кіраўнікоў ці спецыялістаў, праца якіх адпавядае напрамку адукацыйных кафедраў, не менш за 7 гадоў.
Прафесар	Вышэйшая адукацыя, навуковая ступень доктара ці кандыдата навук, наяўнасць навуковых прац ці вынаходстваў, патэнтаў, стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, пасадах кіраўнікоў ці спецыялістаў, праца якіх адпавядае напрамку адукацыйных кафедраў, не менш за 7 гадоў. ² Вышэйшая адукацыя, навуковая ступень доктара ці кандыдата тэхнічных навук, наяўнасць навуковых прац ці вынаходстваў, патэнтаў, стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, пасадах кіраўнікоў ці спецыялістаў, праца якіх адпавядае напрамку адукацыйных кафедраў, не менш за 7 гадоў.
Дацэнт	Вышэйшая адукацыя, навуковая ступень доктара ці кандыдата навук, наяўнасць навуковых прац ці вынаходстваў, патэнтаў, стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, пасадах кіраўнікоў ці спецыялістаў, праца якіх адпавядае напрамку адукацыйных кафедраў, не менш за 5 гадоў.
Старшы выкладчык	Вышэйшая адукацыя і наяўнасць ступені магістра (вышэйшая адукацыя і наяўнасць навуковай кваліфікацыі «Даследчык», вышэйшая адукацыя і наяўнасць навуковай ступені), стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў не менш за 3 гады або вышэйшая адукацыя і стаж працы на пасадах службоўцаў, якія адносяцца да катэгорыі «Кіраўнікі» ці «Спецыялісты», праца якіх адпавядае напрамку адукацыйных кафедраў, не менш за 5 гадоў.
Выкладчык	Вышэйшая адукацыя і наяўнасць ступені магістра (вышэйшая адукацыя і наяўнасць навуковай кваліфікацыі «Даследчык», вышэйшая адукацыя і наяўнасць навуковай ступені) і стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў не менш за 1 год.

Найменне пасады і кафедры		Тэрмін абрання на пасаду ¹
Загадчык кафедры тэорыі і метадыкі выкладання рускай мовы як замежнай		5 гадоў
Прафесар кафедры прыкладной лінгвістыкі		3 гады
Дацэнт кафедры замежнай літаратуры		3 гады
Дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства (2)		3 гады
Дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства		1 год
Дацэнт кафедры тэарэтычнага і беларускага літаратуразнаўства (2)		1 год
Дацэнт кафедры рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры (2)		2 гады
Дацэнт кафедры рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры		1 год
Дацэнт кафедры кітайскай філалогіі		1 год
Дацэнт кафедры прыкладной лінгвістыкі		2 гады
Дацэнт кафедры прыкладной лінгвістыкі		1 год
Дацэнт кафедры прыкладной лінгвістыкі		3 гады
Дацэнт кафедры раманскага мовазнаўства		1 год
Дацэнт кафедры германскага мовазнаўства		1 год
Дацэнт кафедры рускай мовы		3 гады
Старшы выкладчык кафедры раманскага мовазнаўства		-
Старшы выкладчык кафедры замежнай літаратуры		-
Старшы выкладчык кафедры кітайскай філалогіі		-
Старшы выкладчык кафедры прыкладной лінгвістыкі		-
Старшы выкладчык кафедры класічнай філалогіі		-
Старшы выкладчык кафедры германскага мовазнаўства (2)		-
Старшы выкладчык кафедры тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства		-
Старшы выкладчык кафедры тэорыі і метадыкі выкладання рускай мовы як замежнай (6)		-
Выкладчык кафедры германскага мовазнаўства		-
Месца (адрас) і тэрмін прыёму заявы для ўдзелу ў конкурсе: вул. К. Маркса, 31, кабінет 31; да 27 сакавіка. Месца (адрас) і дата правядзення конкурсу: вул. К. Маркса, 31, кабінет 62; да 26 красавіка.		

Найменне пасады і кафедры		Тэрмін абрання на пасаду ¹
Старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання		5 гадоў
Прафесар кафедры энергаэфектыўных тэхналогій ²		1 год
Старшы выкладчык кафедры інфармацыйных тэхналогій у экалогіі і медыцыне		5 гадоў
Выкладчык кафедры ядзерных і медыцынскіх тэхналогій		5 гадоў
Месца (адрас) і тэрмін прыёму заявы для ўдзелу ў конкурсе: 220070, г. Мінск, вул. Даўгабродская, 23, корпус 1, кабінет 202; да 27 сакавіка. Месца (адрас) і дата правядзення конкурсу: 220070, г. Мінск, вул. Даўгабродская, 23, корпус 1, кабінет 202; да 26 красавіка.		

¹(дацэнт, прафесар, намеснік загадчыка агульнаўніверсітэцкай кафедры, загадчыка кафедры)

Найменне пасады і кафедры		Тэрмін абрання на пасаду ¹
Загадчык кафедры крыміналістыкі		5 гадоў
Дацэнт кафедры паліталогіі		2 гады
Старшы выкладчык кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права		-
Выкладчык тэорыі і гісторыі дзяржавы і права		-
Загадчык кафедры гаспадарчага права		2 гады
Загадчык кафедры крымінальнага права		1 год
Прафесар кафедры крымінальнага права		5 гадоў
Прафесар кафедры паліталогіі		5 гадоў
Дацэнт кафедры паліталогіі (2)		1 год
Дацэнт кафедры паліталогіі		5 гадоў
Дацэнт кафедры грамадзянскага працэсу і працоўнага права		1 год
Дацэнт кафедры грамадзянскага права		1 год
Дацэнт кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права		1 год
Дацэнт кафедры права інтэлектуальнай уласнасці		1 год
Дацэнт кафедры крымінальнага працэсу і пракурорскага нагляду (3)		1 год
Дацэнт кафедры канстытуцыйнага права (2)		1 год
Дацэнт кафедры гаспадарчага права (2)		5 гадоў
Старшы выкладчык кафедры паліталогіі		-
Старшы выкладчык грамадзянскага працэсу і працоўнага права		-
Старшы выкладчык кафедры дзяржаўнага кіравання		-
Старшы выкладчык кафедры канстытуцыйнага права		-
Старшы выкладчык кафедры права інтэлектуальнай уласнасці		-
Месца (адрас) і тэрмін прыёму заявы для ўдзелу ў конкурсе: вул. Ленінградская, 8, кабінет 220; да 27 сакавіка. Месца (адрас) і дата правядзення конкурсу: вул. Ленінградская, 8, кабінет 104; да 26 красавіка.		

Найменне пасады і кафедры		Тэрмін абрання на пасаду ¹
Прафесар кафедры банкаўскага бізнесу і фінансавых тэхналогій		5 гадоў
Дацэнт кафедры міжнароднай палітычнай эканоміі		5 гадоў
Дацэнт кафедры міжнароднай палітычнай эканоміі (2)		1 год
Дацэнт кафедры міжнароднай палітычнай эканоміі		2 гады
Дацэнт кафедры аналітычнай эканоміі і эканаметрыкі (3)		5 гадоў
Дацэнт кафедры аналітычнай эканоміі і эканаметрыкі		2 гады
Дацэнт кафедры банкаўскага бізнесу і фінансавых тэхналогій		4 гады
Дацэнт кафедры банкаўскага бізнесу і фінансавых тэхналогій		1 год
Дацэнт кафедры банкаўскага бізнесу і фінансавых тэхналогій		2 гады
Дацэнт кафедры інаватыкі і прадпрымальніцкай дзейнасці		2 гады
Дацэнт кафедры інаватыкі і прадпрымальніцкай дзейнасці		5 гадоў
Дацэнт кафедры міжнароднага менеджменту		3 гады
Дацэнт кафедры міжнароднага менеджменту		4 гады
Месца (адрас) і тэрмін прыёму заявы для ўдзелу ў конкурсе: г. Мінск, вул. К. Маркса, д. 31, каб. 65; да 27 сакавіка. Месца (адрас) і дата правядзення конкурсу: г. Мінск, вул. К. Маркса, д. 31, каб. 65; да 26 красавіка.		

Найменне пасады і кафедры		Тэрмін абрання на пасаду ¹
Прафесар кафедры гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу		5 гадоў
Загадчык кафедры гісторыі паўднёвых і заходніх славян		1 год
Дацэнт кафедры гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў		5 гадоў
Месца (адрас) і тэрмін прыёму заявы для ўдзелу ў конкурсе: вул. Чырвонаармейская, 6, ауд. 203; да 27 сакавіка. Месца (адрас) і дата правядзення конкурсу: вул. Чырвонаармейская, 6, ауд. 208; да 26 красавіка.		

ІНСТЫТУТ ЯДЗЕРНЫХ ПРАБЛЕМ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД

Лабараторыя тэарэтычнай фізікі
Загадчык лабараторыі – 1 чалавек
Навуковы супрацоўнік – 1 чалавек

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.
Адрас: 220006, г. Мінск, вул. Бабруйская, 11, аддзел кадрў, пакой 315, тэл. 17 352 42 31.

Найменне пасады і кафедры		Тэрмін абрання на пасаду ¹
Дацэнт кафедры географічнай экалогіі		2 гады
Дацэнт кафедры географічнай экалогіі (2)		1 год
Старшы выкладчык кафедры географічнай экалогіі		-
Старшы выкладчык кафедры глебазнаўства і геаінфармацыйных сістэм		-
Выкладчык кафедры агульнага землярэзнаўства і гідраметэаралогіі		-
Месца (адрас) і тэрмін прыёму заявы для ўдзелу ў конкурсе: г. Мінск, вул. Ленінградская, 16, каб. 314; да 27 сакавіка. Месца (адрас) і дата правядзення конкурсу: г. Мінск, вул. Ленінградская, 16, каб. 213; да 26 красавіка.		

НАВІНЫ МІНСКА | БЕЛАРУСІ

Сярэдняя пенсія па ўзросце для непрацуючых пенсіянераў у Беларусі за пяць гадоў вырасла амаль удвая, дасягнуўшы 980 рублёў у снежні 2025 года. Пасля лютаўскай індэксацыі 2026 года на 10% яе сярэдні памер склаў 1072,2 рубля. У мінулым годзе былі адменены абмежаванні на выплату пенсій для працуючых пенсіянераў і дзяржаўных служачых, што закранула больш за 110 тыс. чалавек. Акрамя таго уведзены дадатковыя льготы для маці з дзецьмі, інвалідаў і іншых катэгорыяў грамадзян.

У Беларусі прадстаўлены пяцігадовы план абнаўлення транспартнай сістэмы. Да 2030 года плануецца адрамантаваць не менш за 25 тыс. км дарог, а таксама дабіцца таго, каб 80 % маршрутаў да гарадоў-спадарожнікаў займалі не больш за 30 хвілін. У рамках лічбавізацыі будзе створана адзіная дзяржаўная сістэма продажу білетаў, а ў чыгуначных зносінах пачата будаўніцтва веткі для запуску хуткаснага транспарту ў Нацыянальны аэрапорт. Драйверамі росту веткі стануць пашырэнне супрацоўніцтва з Расіяй, Кітаем і выхад на новыя рынкі Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі.

Да 2030 года ў Беларусі плануецца павялічыць колькасць зарадных станцый для электрамабіляў не менш чым на 16 тыс., даўшы іх агульны лік да 18 тыс. У цяперашні час у краіне дзейнічае 2,1 тыс. такіх аб'ектаў, а парк электрамабіляў перавышае 51 тыс. адзінак. У сувязі з прагнозам росту колькасці электрамабіляў нагрузка на інфраструктуру будзе ўзрастаць. На працягу пяцігодкі таксама плануецца ў паўтара раза павялічыць аб'ёмы рэканструкцыі электрасетак.

31 па 10 красавіка ў Белдзяржфілармоніі пройдзе міжнародны конкурс піяністаў «Мінск – 2026», у якім возьмуць удзел 104 музыканты ва ўзросце ад 16 да 30 гадоў з дзевяці краін, уключаючы Беларусь, Расію, Кітай і Італію. У першым туры канкурсанты абавязкова павінны выканаць твор беларускага кампазітара XIX–XXI стагоддзяў. Прызавы фонд складае: 10 000 еўра за першае месца, 8000 – за другое, 5000 – за трэцяе, а таксама тры заахвочальныя прэміі па 2000 еўра. Фінальны тур пройдзе ў суправаджэнні Дзяржаўнага сімфанічнага аркестра, а ўсе праслухоўванні будуць даступныя ў анлайн-трансляцыі.

Для пераможцаў раённага конкурсу відэаролікаў «Бяспека ў інтэрнэце» правялі майстар-клас па штучным інтэлекце ў Мінскім каледжы лічбавых тэхналогій. Гран-пры конкурсу, на якім прадставілі 19 работ, заваявалі вучні гімназіі № 74, для іх арганізавалі прафарыентацыйную экскурсію і практычныя заняткі. На майстар-класе школьнікам паказалі, як правільна працаваць з нейрасеткамі для генерацыі тэксту, выяў і відэа.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 20 лютага падпісаў указ аб узнагароджанні ордэнам Маці 203 жыхары ўсіх абласцей і Мінска. Высокай дзяржаўнай узнагароды ўдасцюены жанчыны, якія нарадзілі і выхавалі пяць і больш дзяцей. Сярод узнагароджаных – прадстаўніцы прамысловасці, сельскай гаспадаркі, адукацыі, аховы здароўя, транспарту і іншых сфер. У іх ліку – работніцы прадпрыемстваў, настаўнікі, медыкі, хатнія гаспадыні і індывідуальныя прадпрымальнікі.